

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 398
Telefon Administracji 910
Adres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 4-50

Tygodniowe 1 złoty
w Krakowie
Zaprasza 8 złotych
Wybiodłi oddziałami rano
z wyjątkiem niedzielnych
i dni powiatowych

Konto PKO Kraków 400.676

19 czerwca — Dzień Kobiet pracujących

Tajemnica pożyczki wyjaśnia się

Od kilku miesięcy sprawa zaciągnięcia przez Polskę pożyczki zagranicą stoi na porządku dziennym. Odbiwało się kontrowersje i przysiadki delegatów rządowych do Ameryki i stolic Europy, gazety zapisywały całe opinia, opinia publiczna wychywała autorytatywnymi informacjami — rząd milczał jak zaklety. Milczenie to uzasadniano potrzebą zachowania tajemnicy w tak delikatnej sprawie i dochowywano jej też tak skrupulatnie, że wytworzyła się okazja do tysiąca domysłów i plotek, które jeszcze więcej zakamieniali sprawę.

To co z za kolis wychodziło, nie było w tym rodzaju, aby opinia miała powód do otuchy. Dostrzegliśmy ją — naturalnie ubocznie drogami — o różnicach zdań to między ministrami, to między nimi a delegatami, wreszcie między rządem a prezesem banku polskiego — informację tego rodzaju, że można było wątpić, czy taktyka milczenia rządu jest na miejscu, czy nie należałoby raczej wystąpić bodaj z komunikatem ogólnikowej natury. Rząd taktyki swej nie zmienił, aż wreszcie dowiadujemy się, że milczenie, ale ubocznie drogami, w sposób który musi wzbudzić silne zastrzeżenia.

Oto „Głos Prawdy” w numerze z 15 bm. ogłosił: „Dowiadujemy się, iż w końcu bieżącego tygodnia — prawdopodobnie w piątek — powraca z Paryża do Warszawy wiceprezes banku polskiego, dr. Młynarski. W kilka dni po jego powrocie nastąpi uroczysty akt podpisania kontraktu pożyczkowego, albowiem frudności, jakie nastąpiły się w ostatniej chwili, a które przyczyniły się do opóźnienia podpisania kontraktu pożyczkowego zostały usunęte. Dowiadujemy się, że pożyczka wynosić będzie 60 mil. dolarów przy kursie emisyjnym 92 dol. do 100. Zaciągnięcia ona będzie na przeciąg 35 lat z oprocentowaniem 7%. Natychmiast po zaciągnięciu pożyczki zberze się Rada finansowa, która zastanowi się nad polityką kredytową państwa, a przedewszystkiem nad propozycjami finansistów zagranicznych zaciągnięcia dalszych pożyczek na cele gospodarcze”.

Ogłoszenie to pobudza do szeregów refleksji. Przedewszystkiem pojawia się przed oczami, czy „Głos Prawdy” jest organem rządu, czy też — w myśl zaprzeczenia p. Bartla — nim nie jest. W pierwszym wypadku należało komunikat urzędowy podać wszystkim piśmiem albo ogłosić go w jednym z piśmi o wyrażnej marce rządowej. W drugim wypadku, iż, jeżeli „Głos Prawdy” jest organem prywatnym, z jakiej racji on jeden otrzymuje informacje urzędowe, jeżeli słowa „dowiadujemy się” mogą nie złudza, że nie jest to dowiedzenie się dzięki srywtowi dziennikarskiemu, ale dzięki stosunkom, jakie piśmi ma w biurach ministerjalnych.

Ostatecznie dowiadujemy się z „Głosu Prawdy”, jak daleko sprawa pożyczkowa postąpiła. — W chwili, gdy te słowa piszemy, ma p. Młynarski przywieźć z Paryża ostatnie słowa, poczem 23 kilka dni nastąpi uroczystość — z jakiej racji aż uroczystość przy prostym interesie handlowym? — podpisanie umowy. Treść jej, z powyższego ogłoszenia widoczna, nie jest — powściągliwie mówiąc — tego rodzaju, aby miała spowodować aż uroczysty nastój. 3% straty na kursie i 7% rocznie — to jak na państwo o nietyku uregulowanym ale nawet zwykłym budżecie trochę za dużo. A sama wysokość pożyczki także nie jest imponująca. 60 milionów dolarów przy kursie 92 znaczy elektywnie 552 miliony zł, czego należy jeszcze potrącić prowizję, porokawizację i co w języku bankierskim nazywa się — sporte. Jeż-

wie faktycznie Polska otrzyma — można łatwo wyliczyć.

Przez 35 lat, bo na ten przeciąg czasu pożyczka jest zaciągnięta, Polska będzie płacić 42 miliony rocznie tytułem procentów. Jaki i czy będzie modus amortyzacyjny, z komunikatu „Głosu Prawdy” nie dowiadujemy się. Może być, że planu amortyzacyjnego przez coroczne albo częstsze losowania wcale nie będzie, tylko pożyczka przypadnie po 35 latach do zwrotu w całej wysokości. Pod tym względem wszystkie dotychczasowe prywatne informacje nie mówią.

O najważniejszych jednak rzeczach dalej nie wiemy: o kontroli i o sposobie użytkowania pożyczki. Wszystkie dotychczasowe pogłoski obracały się około tego, że kontroli nad całością finansowej gospodarki czy nad jakąś jej częścią nie będzie — nie będzie ani zastawu monopolu ani specjalnego zabezpieczenia na dochodzie państwa z jakiegoś określonego źródła. Natomiast wszyst-

kie pogłoski potwierdzały, że będzie kontrola w banku polskim w tej formie, że do jego Rady nadzorczej wejdzie jeden delegat grupy dającej pożyczkę i to delegat urzędowy, każdy zaś każdy jego protest przeciw jakiejś uchwałce Rady musi pójść pod sąd rozjemczy.

Jeżeli rząd dotychczas w tej sprawie, mimo pewnego uchylenia tajemnicy, nie zabrał głosu, to może ma powód coś trzymać w tajemnicy, aż do ostatniej chwili, tj. gdy kontrakt pożyczkowy będzie musiał być ogłoszony. Mniej jasnym natomiast jest, dlaczego otaacza się tajemniczością sprawę użytkowania pożyczki. Zachodzi tu dwie możliwości: wobec tego, że budżet wedle dotychczasowego swego stanu zasilków nie wymaga, pożyczka może być albo wykorzystana albo sanytynia. Z tych dwóch możliwości większe prawdopodobieństwo ma druga, tj. że cała a przynajmniej znaczniejsza część pożyczki zostanie złożona jako fundusz pod utrzymanie kursu waluty i pod wydatki się mająca większą ilość banknotów. A co będzie z inwestycjami? Pociągają nas, że finansistki obiecują nam dalsze pożyczki. A tymczasem lato przejdzie.

Kowerda zasądzony na dożywotnie więzienie

BORYS KOWERDA

W dalszym ciągu śródowej rozprawy przed sądem dotychczas odbywano się przesłuchanie świadków.

Jasiński, przewodnik policyjny, usłyszawszy strzały, nadbiegł i ujrzał, jak dwóch panów na peronie strzelalo do siebie. Jeden z nich upadł, drugi odszedł z rewolwerem w reku. Posel sowiecki Rosenholz zwrócił się do świadka o pomoc. Na zapytanie, czy zna zabójcę, odpowiedział „jak”. Gdy go zapytano o jego nazwisko, wyrzekł nieprzemyślane słowo w obcym języku.

Posł. Dąbrowski, który zatrzymał Kowerdę, w odpowiedzi na pytanie, skierowane do oskarżonego, co uczynił, usłyszał: „zemięciem się za Rosję i za milijony ludzi”. Kowerda był silnie zdenerwowany.

Sura Fenistejnowa najela oskarżonemu pokój, w którym ten spędził niecałe dwa tygodnie. Bywał w domu rzadko.

RODZICE OSKARZONEGO

Matka Anna Kowerda, mówi drżącym, wzruszonym głosem. Ledwie słychać jej słowa. Syn był wrażliwy, nerwowy, dużo pracował, gdyż prawie całą rodzinę utrzymywał ze swej pracy. W domu nie mówiono nigdy o polityce — mówiono tylko o sprawach codziennych. Jako syn, był bar-

dzo dobry. Matka pochodzi z Wilna, gdzie mieszkali do wojny, podczas której ewakuowani ich do Tambowa. „Wrócił, ma chciałam wrócić do ojczyzny”. Na pytanie, czy jest Rosjanką, czy Białorusinką, i do jakiej narodowości poczuwał się jej syn, odpowiedział: „Przecieć Białorus jest tylko gałąź Rosji”. Syn utrzymywał cały dom, zarabiał 150 do 200 zł. Gdy matka czytała oskarżenie ojca dziebiatera rosyjskiego z XVII wieku, Suzanina, oskarżony mówił, że chce być Suzaninem. Z barbarzyństwem bolszewików zeznał się, gdy się dowiedział, że jego przyjaciół: Lebediewa i Kabanecwa w Samarze bolszewicy rozstrzelali nago na śniegu. Jako chłopiec z 3 klasy, osk. pracował w „Naszej Dumkie”, piśmie o tendencjach komunistycznych.

Sergiusz Kowerda, ojciec oskarżonego, mówi wiecej o sobie, niż o synu. Pochodził z włościan, z pow. Bielskiego. Miał kawalek ziemi. Przed wojną był urzędnikiem w wileńskim banku włościańskim i „pracował z socjalistami dla obrony interesów włościan”. Wstąpił, jako ochotnik do armii carskiej. Po przewrocie w Rosji w 1917 r. został oficerem czerwonej armii. W r. 1921, nie mogąc znaleźć warunków życia w Rosji, uciekł do Polski. Razem z Sawinkowem redagował piśmi antybolszewickie „Krestjanskaja Rus”, a potem został nauczycielem szkół powszechnych w pow. Bielskim. Jest Białorusinem. O synu jest zdania, że pracuje dla chleba, a nie dla ideału. Był zdolny, ale uważał, że zdolności może rozwinąć dopiero na terenie Rosji, gdyż rozwali się bolszewicy ustroj. Stosunek syna do bolszewików był wrogi, ale ojciec właściwie nigdy z nim o tem nie mówił.

Winnik, dyrektor gimnazjum rosyjskiego w Wilnie, stwierdza, że osk. był zdolnym i miłym chłopcem. Pracował ciężko i przez to opuszczał się w nauce. Przekradł się z gimnazjum bielskiego, gdyż tam niektórzy kolecy mieli sympatie komunistyczne. Był człowiekiem idealowym, nie rzucającym słów na wiatr, miłym, łagodnym, koleżeńskim.

Drucki Podberski, który pracował razem z osk., w piśmie „Bieloruskoje Slowo”, stwierdza, że osk. robił do piśmi wykładki z piśmi bolszewickich i z

Porządek obrad nadzwyczajnej sesji Sejmu

O rozwiązanie Sejmu własną uchwałą

(Telefonom od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 17 czerwca.

W dniu dzisiejszym został ogłoszony porządek dziennej posiedzenia Sejmu w dniu 20 bm. o godzinie 5 popołudniu. Na porządku dziennym znajduje się jeden punkt, a mianowicie sprawozdanie komisji konstytucyjnej o wnioskach posłów klubu PPS w sprawie zmiany niektórych przepisów artykułu 26 konstytucji. Według tego wniosku, artykuł 26 konstytucji otrzymałby następujące brzmienie:

„Sejm może się rozwiązać **moją własną uchwałą**, powziętej większością 2/3 głosów przy obecności połowy ustawowej liczby posłów. Sejm może także oznaczyć termin swoich wyborów.

Prezydent Rzeczypospolitej może rozwiązać Sejm za zgodą 3/5 ustawowej liczby członków Sejmu. Równocześnie w obu wypadkach z samego prawa rozwiązuje się Senat.

Wniosek o rozwiązanie Sejmu musi być podpisany conajmniej przez 1/3 ustawowej liczby posłów i zgłoszony conajmniej na tydzień przed posiedzeniem, na którym ma być rozważany.”

KONFERENCJA MARSZAŁKA PILSUDSKIEGO W SEJMIE

W dniu dzisiejszym przybył do gmachu Sejmu w towarzyskiej adiutanta przez Rady ministrów marszałek Piłsudski celem odbycia konferencji z marszałkiem Ratajem.

Konferencja trwała od godziny 6 do 7:20. Marszałek Rataj, do którego klubu sprawozdawczo zwrócił się z zapytaniem w sprawie tematu konferencji, oświadczył krótko, że temalem jej były sprawy polityczne.

NIE BĘDZIE PRZEDŁOŻONO BUDŻETOWYCH?

Obiegają pogłoski, pochodzące zresztą ze źródeł rządowych, że rząd na obecna sesję Sejmu nie wniesie żadnych projektów budżetowych. (A z jakich źródeł rząd pokryje przyrzeczoną podwyżkę plac urzędniczych? Przyp. red.)

O ZWOLNIENIE SENATU

W dniu dzisiejszym marszałek Senatu Trampczyński odbył konferencję z marszałkiem Sejmu Ratajem. Jak obiegają pogłoski, marszałek Trampczyński na konferencji poruszył sprawy, związane z bieżącą sesją ciała ustawodawczego jak również z niezwołaniem dotychczas Senatu.

RZĄD PRZECIW ZMIANIE KONSTYUCYI

W kołach politycznych niezwołanie Senatu komentują w ten sposób, że rząd odnosi się negatywnie do wniosków poselskich o zmianie konstytucji w kierunku przywrócenia Sejmowi prawa rozwiązywania się **moją własną uchwałą**. Niezwołanie Senatu uniemożliwiłoby przeprowadzenie tego wniosku przez oba ciała ustawodawcze, jak tego wymaga konstytucja.

Nie będzie ultimatum sowietów do Polski

Czy Kowera zostanie uwłaskawiony?

Gdańsk, 17 czerwca (PAT). Wedle doniesień prasy tutejszej z Moskwy, wiadomość podana przez szereg pisem o rzekomem wysowosowaniu przez rząd sowietów ultimatum do Polski w sprawie zamordowania poła Wokłowa nie odpowiada rzeczywistości. Rząd sowiecki zamierza wręcz nie otrzymać wiadomości o wyroku na zabójcę Wokłowa wystać do rządu polskiego **trzednia nota**, w nocie tej jednak, utrzymanej w ostrym tonie, ma domagać się tylko ochrony obywateli **owiewekich** w Polsce.

PORUCZNIK JANIK ŻYJE?

Warszawa, 17 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). Sowiecka agencja telegraficzna TASS zaprzecza wiadomościom podanym przez Gdańsk, jakoby porucznik Janik miał być rozstrzelany. Porucznik Janik znajduje się podobno w szpitalu.

TELEGRAMY

Prochy Juljusza Słowackiego na statku wislanym

Warszawa, 17 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). Jutro o godzinie 10 rano odchodzi z Warszawy do Gdańska statek „Adam Mickiewicz”, na którym będzie przewieziona do Warszawy trumna z prochami Juljusza Słowackiego. Statek w brzo kierem, na pokładzie ustawiono katafalk. Na naszczle zawieszono będą dwie żółte i dwie **nońskie** flagi.

P. MLYNARSKI JEST JESZCZE W PARYŻU

Warszawa, 17 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). Wicyprezes Banku Polskiego p. Młynarski odchodzi z Paryża do Warszawy i powróci do Warszawy o **powróci** do Warszawy o początkim przyszłego tygodnia. Obecność jego w Paryżu jest niezbędną dla przeprowadzenia rokowań z przedstawicielami banków zagranicznych w sprawie emisyi papieru politycznej polskiej na rynkach zagranicznych. Jednocześnie z p. Młynarskim powrócą do Warszawy przedstawiciele konjuncji amerykańskiej.

ULGI ZASILKOWE DLA BEZROBOTNYCH PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Warszawa, 17 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). W najbliższych dniach ukaże się w „Dzienniku Ustaw” rozporządzenie ministra pracy i opieki społecznej w porozumieniu z ministrem skarbu, wprowadzające pewne ulgi dla **bezrobotnych** pracowników umysłowych. Mianowicie dotychczasowe wymogi ustawowe, według których wymagano wykazywania się 20 tygodniami pracy najmniej w okresie rocznym poprzedzającym zgłoszenie, nie będzie stosowany względem tych pracowników umysłowych, którzy zgłoszą się przed dniem 21-ego **lipca** b. r. i udowodnią, że w okresie przedtem

Przegląd społeczny

ZAKOŃCZENIE MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI PRACY

Dnia 16 bm. konferencja pracy zakończyła swe obrady. Końcówce przemówienie wygłosił przewodniczący zaznaczając, że najważniejszym wynikiem konferencji jest przyjęcie projektu konwencji, dotyczącej ubezpieczenia na wypadek choroby.

BEZROBOCIE NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM NIE ZMNIĘJZA SIĘ

wbrew optymistycznym samouzależnieniu władz W starostwie bielskiem n. p. skasowano przez miesiącami zapomogi z państwowej pomocy drogowej dla bezrobotnych niejązających i bezdzietnych na podstawie uchwały Okręgowego Urzędu Fund. Bezrobotnych w Bielsku, która większość fabrykantką i chłopską (twiczowców z pod chorągwią flakiego posła z listy państwowej Bobka) określi, sobie, tak z powietrza, iż bezrobotnia już w powiecie bielskim już nie masz. Jak mogło powstać podobne prowokujące bezrobotnych i wręcz nieprawdziwe orzeczenie? Oto po prostu Urząd ten zasadniczo odmawia zapomóg każdemu, kto nie mieszka w Bielsku i nie potrafi dobrać energicznie upomnieć się o swoje prawo. Najczęściej zgłaszaczemu się bezrobotnemu tłumacza, że „nie warto się starać, bo roboty żadnej nie ma a zapomogi i tak nikę nie dostanie”. Jeżeli bezrobotny nie wynosi się od razu i czeka zrozujelecnie, bezrobotny, wówczas wydają mu legitymacje, na której, bez żadnych dalszych ceregieli, wytłaczają pięciżatką gumową: „Do zasłuki nieuprawniony” albo „uprawniony do pomocy lekarskiej”. Postępują tak nawet z robotnikami fabrycznymi, metalowymi, tkaczami i t. p. którzy od dwudziestu lat — nie 20 tygodni — pracowali w tej samej fabryce i teraz nagle utracili pracę. Zdarzyło się jeszcze więcej: „Wojewódzki Urząd Regulacji Wisły” potracił swoim 800 robotnikom składkę na ubezpieczenie od bezrobocia i odsyłał ją przez dwa lata summiennie i regularnie do Funduszu Bezrobocia. Kiedy jednak po kilkunastu miesiącach praca się wyczerpała i kilkuset robotników zwolniono z roboty, Okręgowy Urząd Funduszu Bezrobocia w Bielsku, w orzeki z Główny Urząd w Warszawie orzeczenie to zatwierdził, że robotników tych **nie należy** do sezonowych, którym zasiłek **nie należy**. Na równi z robotnikami odmówiono pomocy także majstrom i urzędnikom, którzy po trzy lata pracowali w tem przedsiębiorstwie bez przerwy. — Oczywiście, jeżeli się tak postępuje, to cyfra bezrobotnych rychło stopnie, choćby do zera. Ale powoli pytanie: czy to nie jest woda bardzo niebezpieczna? W czym interesie się na takie orzeczenie daje się to wszystko? Sprawy te będzie musiała stać się przedmiotem **kwartalnych** roztrząsań w Sejmie i w Rządzie. T. Rr.

Z ruchu socjalistycznego

CHŁOPI MASOWO ORGANIZUJĄ SIĘ W PPS

Dnia 12 bm. w wsi Dojazdowe odbyło się zgromadzenie, na które przybyli malarz i z okolicznych wiosek. Refera w sytuacji politycznej i gospodarczej wygłosił refera, który zabrał głos i zwołał politykę p. Lorenca, byłego inspektora szkolnego, starającego się zorganizować niewiadomych chłopów w „Związku Zawodowych Rolników”. Zebrani z pogardą potępili robotę p. Lorenca, który obiecał dla każdej grmy wagon ziemiaków.

Wybrano potem Wydział Wielki PPS, w którego skład weszli: tow. przewodniczący Pszczółka Józef, zastępca Zieliński Antoni, skarbnik Kwiatkiewicz Jan i sekretarz Kot Jan.

Związki i zgromadzenia

REJESTRACJA CZŁONKÓW PPS W KRAKOWIE przeprowadzają nadal OKR Kraków-miasto. Zgłaszacze się należy codziennie od 6-7 w sekretariacie OKR przy ul. Dunajewskiego 5 II oficyna u tow. Wasserbergerowej.

WSZYSTKIE ODZDZIAŁY TUR w Małopolsce zachodniej zebracia w czasie między 20 a 27 bm. zorganizować obchody ku czci Juljusza Słowackiego. Obchody należy zorganizować własnymi siłami lub zażądać przeniesienia od sekretariatu Okręgowego TUR w Krakowie. Również powinni wszystkie oddziały TUR nadać delegację na pogrzeb Słowackiego; delegacja z podaniem liczby osób powinny być zgłoszone najpóźniej do dnia 20 bm. w sekretariacie okręgowym TUR, który następnie zgłosi je w sekcji obchodowej. Oddziały TUR utworzą osobną grupę w pochodzie

mu pracy w ciągu 30 tygodni. Ponadto rozporządzenie przedkłada ustawowe prawo do zasiłków do 26 tygodni dla tych wszystkich pracowników umysłowych, którzy do chwili ogłoszenia rozporządzenia pobierali zasiłki w ciągu 17 tygodni.

NADZWYCZAJNA EMERYTURA

Warszawa, 17 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). Na posiedzenie Rady ministrów został zgłoszony wniosek w sprawie emerytury dla b. prezesa Banku gospodarstwa królowego p. Steczkowskiego. Emerytura ma wynosić 2.500 złotych miesięcznie; jest to więc poprosiu rekordowa wysokość emerytury.

PODEJRZANE ZAPREZCZENIE SOWITÓW

Moskwa, 17 czerwca (PAT). Agencja telegraficzna Unii sowieckiej upoważniona została do zapreczzenia wiadomościom rozszerzającym w prasie zagranicznej o proklamowaniu stanu wojennego w Moskwie i Leningradzie, o mobilizacji na Ukrainie i o rzekomych masowych represjach w różnych miastach Unii sowieckiej. Pogłoski to są myśli i należy ich stanowczo demontować. Bezpodstawa są również wiadomości o rozstrzelaniu 28 b. oficerów w Moskwie i jakoby o masowych rozstrzelaniach w Władywostoku, Tyllisie, Charkowie i wielu innych miastach.

Berlin, 17 czerwca (PAT). „Berliner Zeit am Mittag” donosi, że we śróde zostało 5 Niemców aresztowanych przez GPU. Między nimi znajdują się: dr. Jerns i Phlebe. Nazwiska trzech innych są nieznanne. Aresztowani podejrzani są o szpiegostwo.

ZWYCZYSTWO WOJK REWOLUCYJNYCH W CHINACH

Hankau, 17 czerwca (PAT). Provincja Kolan i Jiang-Su są ciele w rękach wojsk nacjonalistycznych. Chung Kai Szek i Fong rozpoczyna **olieny** przeciw **Fekinowi**, który powodzenie nie jest wykluczone.

TOWARZYSLI! POPIERAJCIE WASZE PISMO!

Ze sportu

WIELKA ROBOTNICZA REWJA SPORTOWA. W Dniu Kobiet, tj. w niedzielę 19 czerwca, robotnicy krakowscy będą miłośnikami podziwiać rewję sportową RKS „Legii”. Kilkuletni dorobek pracy jednostek obrzynał zapal wnieśli do pięknego dnia odrodzenia fizycznego szeregach mas proletariackiej młodzieży, przejaw się w obfitym programie sportowych ćwiczeń. Nie będzie tam kuglariskich popisów, korczaki rekordów, gonitwy za osiągnięciem czasu lepszego o atom sekundy. Zobaczący zbiorowy wysiłek rozentangowanych robotników-sportowców, łączących siłką i ruch w wolnym powietrzu. Zobaczący, siła i dzieci! Wasze, bracia i siostry z radością i zapałem śmieszkiwać będą swe ciała, jaka karność i dyscyplina cechować będzie wszelkie ćwiczenia, ile dobrodziejstwa i uszczęśliwienia wnoszą sport do ich ciężkiego i ponurego życia. Klasa robotnicza, a w szczególności towarzyszy-robotnice Krakowa, przekonają się nacznie o doniosłości posiadania własnej placówki sportowej; przejmie się idealami robotniczego sportu i należyście oceni jego wartość istotną w odróżnieniu od sportu w pojęciu burżuazyjnym, przestającego się na punkcie indywidualnych rekordów. A zobaczący to wszystko, zrozumie, że warto poświęcać czas wolny od zajęć codziennych i trudzić się nad wychowaniem w klasie robotniczej elementu siły ducha i tężyzny cielskiej, kardynalnych podstaw jej ubożewnego oblicza. Na rewję tej wlewn się zatem złączyć cały proletariát

krakowski: młodzi i starsi, kobiety i dzieci, wszyscy ci, których los i życie związane są z ideą lepszego jutra! Z socjalizmem! Pamiętajmy, że socjalizm jest szczęściem przyszłości, zaś przyśrodkość to nasza młodzież! A młodzież musi być zdrowa i zahartowana. Nad wychowaniem dzieci czuwać muszą matki-robotnice. O zdrowie i czystość ich zasad, troszczyć się muszą robotnicze organizacje sportowe! Więcej robotnicy i robotnice do robotniczych organizacji sportowych! Wszyscy jawcie się na rewję!

M. Str.
JUTRZENKA—LEGIA (WARSZAWA) 5:4 (1:2). I to ma być ta oślawiona „Legia”, pomorzyni „Pogoni” i „JFC”, drużyna warszawska, posiadająca zaledwie czterech warszawiaków, a resztę graczy importowanych z Cracowii i Wisły. Nie w tej jednakże imponującego poza środkową trójką: Łanko, Ciszewski, Nawrot (uciekiernicy z Cracowii) ewentualnie Siwa (Wisła) i bramkarzem Amfirovichem. Naszym zdaniem to zamają jak na stoletnią drużynę. Radziłobyśmy „Legii” stanowczo wydać taki „rozkaz”, aby koniecznie „zapozyczyć” sobie jeszcze graczy: Kubieńskiego i Spierlinga na skrzydła, Kahana i Zastawiana II, no i Billa, lub choćby nową gwiazdę Doła. Wtedy „Legi” nie będzie potrzebowała reklamy, nazwiśka same będą mówić za siebie. Tytko należałoby wtedy może zrezygnować z miłana zespołu warszawskiego, a nawiązać się „Jonia brygadą wojskowo-cywilino-martową”. Ten wstęp był konieczny dla wykazania, że po odjeździe graczy krakowskich, Legia ozolociona z naleznych talentów nie przedstawia poważnego przeciwnika. Nie znaczy to, by Jutrzenka była gorsza od gościa przeciwnie. Poza okresem, kiedy Legia udala się

prowadzić 3:1, gospodarze byli znacznie lepsi, przedewszystkiem w tyłach. Na pierwszy plan wybiła się Grünber 1, sprężyna całej drużyny, może najlepszy środkowy pomocnik w Krakowie, Balsam oraz Pitzele II, główny inicjator bramek, jak również Krumholz (zanadto egoistyczny). Grünber II i Barmherzig. W całości Jutrzenka grała dobrze i co się rzadko zdarza — ambicie. Jedynie Meller, który ma na sumieniu dwoje bramek, nie dostrzili się do skutecznej gry całości. Zwycięstwem zasłużonym, i pięknie zapracowanym zyskał sobie Jutrzenka aplauz licznie zebranej publiczności. Sędziował naogół słońcho P. Rosenfeld z Bielska.

KS CZARNI—MAKABI II 2:1. GRZEGORZECKI KS—WAWEL KOMB. 3:1. PATRIA—UNJAK 4:2.

LEGIA II—KROWCZORZA 3:0. Piękne i zasłużone zwycięstwo rezerwowej drużyny Legii nad przeciwnikiem, który zasłynął był czterema graczami z pierwszej drużyny.

LEGIA III—KROWCZORZA III 0:3. Zwyciężyła drużyna fizycznie silniejsza.

SKŁADKI

NA FUNDUSZ IM. SEN. MISIOŁKA. Tadeusz Tabau 10 zł.

ZAPISUJECIE SIĘ NA CZŁONKÓW TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO

Niezawodny środek

przeciw reumatyzmowi, góscowci, kurczom mięśniowym, nerwobólom i tym podobnym dolegliwościom najlepszym nacieraniem jest

ICHTIOMENTOL

Przeszło 5.000 podziękowań i blisko 200.000 atestów ze strony lekarzy, klinik i szpitali świadczy na niejapie o wartości leczniczej tego nacierania.

Ichtiomentol jest do nabycia we wszystkich aptekach w Polsce lub wprost

w Laboratorjum chem. apteki

Mra Szymona Edelmana w Samborze N. 3.

POLSKA LINJA LOTNICZA AEROLOT S. A.

Przewozi pasażerów, pocztę lotniczą i towary

Podróżując samolotem, oszczędzasz czas i pieniądze, odbywasz podróż wygodnie i pigułkowicie przedsię. Lety i towary wysłane samolotem w przeciągu kilku godzin dochodzą do rąk adresata.

Informujecie się:

Warszawa, Nowy Świat 24, telefon 9-00

Kraków, ul. św. Anny 4, telefon 32-22

Lwów, Orbia, ul. Jagiellońska 20, telefon 8-11

Gdańsk, Wrzeszcz, telefon 416-31

Wiedeń, Tegetthofstrasse 7, telefon 71-0-84.

POT I NIEMIŁA WON z RAK NÓG I PACH
USUWA ZNIAMY I NIEZASTĄPIONY
od 1/2 WIEKU
SUDORYN
W PUDEŁKU Z SITIKIEM
FABRYKA CHEMICO-FARMACEUTYCZNA
„AP. KOWALSKI”
WARSZAWA

LODOWNIE, MASZYNY DO LODOW
POLSKA 763
SATTLER, Kraków, Stradom 18.

J. JANA WÓNIĘWSKIEGO, przedstawca za zajęcia wywołano w 7/8 w Księg. Koł w Zym. P. K. U. Nowy Trz Jąrk ob. Jósef Garlicki. BERNKOPF.

RINGOLIN
ROK ZAŁOŻENIA 1914.
„RINGOLIN” jest najtrwalszą i najskuteczniejszą farbą emulsiową do malowania ścian, podłóg i sufitów. „RINGOLIN” nadaje powierzchniom wygląd porcelany i zachowuje swój ośniewający biały kolor i połysk. „RINGOLIN” zapobiega gnieleniu siły bakterij, działa zatem desygnacyjnie — odpowiadając warunkom higieny. „RINGOLIN” jest do nabycia we wszystkich oddolnych handlowych.

Uwaga na oryginalne opakowanie „Ringolin”. Zastępstwo: H. KAUFER, Kraków, ulica Starowólina L. 80.

Najnowsze jedwabie!!

Crepe de chine, gorgety i fulary

po najlatajszych cenach w firmie:

JADWIGA CYPES, Kraków, ul. Pośelska L. 20.

Zakład Blacharsko-mechaniczny
B. APPEL

w Krakowie, ulica św. Łazarza L. 21.
(obok Collegium Medicum) 572

Rok założenia 1908. Rok założenia 1908.

wybrała obłocność nowo do samochodów wszelkich modeli plastik i klinkow (jakot moderyczne i naprawia stare. Wykonuje także blotniki, maski i rezerwuary na benzynę itp., jak również wszelkie roboty w zakresie blacharstwa wchodzące i spawanie metali po cenach niskich.

Powierzone roboty wykonuje starannie dokładnie i szybko.